

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti

Rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta!

Ota talteen
joulunajan
tapahtumaliite

Katri Helena on
kiitollinen eletystä
elämästä

► Sivu 12

Joulua vietetään
myös töissä

► Sivu 10

ILOSANOMA rauhasta ja sovinnosta

Joulun kuvastoon kuuluu idyllinen rauha. Maria ja Joosef, aasi ja paimenet, sinä ja minä katsomme seimessä lepäävää Kristus-lastä. Kiireen ja kuluttamisen keskellä sielu kaipaa rauhaa ja lepoa. Eikä vain pysähtymistä ja hiljaisuutta, vaan vielä syvempää rauhaa: yhteyttä armolliseen ja ihmistä rakastavaan Jumalaan.

Mutta joulun kertomuksessa idylliseen rauhaan tulee myös säröjä. Kun Jumala syntyy ihmiseksi, hän joutuu pian pakolaiseksi. Kristuksen syntymän jälkeen Joosef ja Maria pakenevat Herodeksen väkivaltaa Egyptiin, minne suoritakin tietä on yli 500 kilometriä. Tällainen lapsuus on monien osa yhä tänään, kuten olemme kivuliaasti nähneet syksyn uutisista.

Jo syntymästään lähtien tämän maailman murheet, ihmisenä olemisen kivut, vierauden tunne ja väkivallan pelko tulevat Kristus-lapsen kannettaviksi. Hän on kantanut maailman synnin ja pyytää meitä kantamaan toistemme taakkoja. Hän on rakastanut meitä ja pyytää meitä rakastamaan toisiamme.

Näin hän osoittaa rauhan tien, jonka lopullinen päämäärä on Jumalan valtakunta. Tie ei ollut helppo, mutta se oli taivaallisen Isämme tahdon mukainen.

Vapahtajamme syntyy, jotta sinä saisit elää vapaana elämän kahleista ja murheista. Jumalan Pojan syntymäjuhla kuuluttaa ilosanomaa rauhasta ja sovinnosta. Se on lahja Jumalalta. Ja se on myös tehtävä meille ihmisille.

Sen johdosta toivon, että adventin ja joulun aika saisi olla sinulle myös rauhan, ilon ja kiitoksen aikaa. Kiitokseen ja iloon kehottaa myös kirkkoisä Augustinus: ”Herran äiti kantoi häntä kohdussaan, kanna sinä vuorostaan häntä sydämes-

säsi. Maria synnytti Pelastajan, synnyttä sinä kiitoksesi.”

Kutsun sinua adventin ja joulun jumalanpalveluksiin laulamaan joulun ihmeestä ja iloitsemaan Kristuksen syntymäjuhlasta pyhän Augustinuksen joulusaarnan sanoin:

Riemuitkaa, heikot ja sairaat, on Pelastajan syntymäjuhla!

Riemuitkaa, vangit, on Lunastajan syntymäjuhla!

Riemuitkaa, orjat, on Valtiaan syntymäjuhla!

Riemuitkaa, vapaat, on Vapahtajan syntymäjuhla!

Riemuitkaa, kaikki kristityt, on Kristuksen syntymäjuhla!

JARI JOLKKONEN
Kuopion hiippakunnan piispa

LYHYESTI

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö palkitsi Esa Ruuttusen

LUTERILAISEN Kulttuurin Säätiö on myöntänyt vuoden 2021 tunnustus-palkinnon oopperalaulaja, rovasti **Esa Ruuttuselle**. Kuopion hiippakunnan piispa **Jari Jolkkonen** luovutti palkinnon Martinpäivän juhlassa Kuopion tuomiokirkossa 14.11.

Palkintoperusteissa todetaan, että Esa Ruuttunen on taiteilijana ja pappina toteuttanut molempia kutsumuksiaan. Hän on tehnyt merkittäviä kotimaisia ja kansainvälisiä oopperaroleja. Sen lisäksi hänet tunnetaan kirkkomusiikin ja hengellisen musiikin taidokkaana tulkitsijana. Esa Ruuttunen on pitänyt esillä virsien ja liturgian merkitystä jumalanpalveluselämässä ja korostanut kirkkomusiikin yhteisöllistä luonnetta. Oopperaurallaan hän on tehnyt myös monia Raamatun ja kirkkohistorian merkkihenkilöitä esittäviä rooleja.

Merkittävä osa Esa Ruuttusen taiteellista työskentelystä koostuu vuosikymmeniä jatkuneesta kirkkokonserttitoiminnasta ja monipuolisen hengellisen musiikin levytyksistä.

Luterilaisen Kulttuurin Säätiön palkintona on kunniakirjan ja rahapalkinnon lisäksi Kuopion Muotoiluakatemi-an opiskelijoiden suunnittelema Lutherin mustepullo.

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö vaalii suomalaisen luterilaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä ja luterilaisen elämäntavon kehittämistä. Säätiö järjestää seminaareja, esitelmätapahtumia ja muita kulttuuritapahtumia. Se jakaa vuosittain tunnustus-palkinnon luterilaista kulttuuria edistäneelle henkilölle tai yhteisölle.

KATSE KIRKKOON

KESÄLEIRI Hirvijärvellä.

Talousarvioesitys lupaa jatkuvuutta

Vuoden 2022 talousarvio on jo käsitelty yhteisessä kirkkoneuvostossa, ja se on paraikaa lausunnoilla seurakuntaneuvostoissa. Verotuloja ja valtionrahoitusosuutta arvioidaan kertyvän 22, 8 miljoonaa euroa.

Talousarvioesitys on rakennettu kuten ennenkin kuuden seurakunnan varaan.

Kaikki hallinnonalat saavat menokehykseensä 2,1 prosentin korotuksen, joka kattaa normaali-työ- ja virkaehtosopimusten korotukset. Seurakuntayhtymän menoista palkat sivukuluineen ovat noin 60 prosenttia eli yhtymä on suuri työnantaja. Vuoden 2022 aikana on täytettävä neljä kirkkoherranvirkaa.

Ovet auki -strategian mukaisesti

Kirkollisvero ei ole korotettu vuoden 2011 jälkeen ja nytkin esitys on pitää se 1,5 prosentin tasalla.

Seurakunnat ovat huomioineet toimintasuunnitelmissaan kokonaiskirkon Ovet auki

-strategian, jota toteutetaan nyt ensimmäistä kertaa talousarvio-otasolla.

”Ihmisiä pyritään tavoittamaan heidän arjessaan. Kutsutaan eri elämäntilanteissa olevia mukaan,” sanoo vs. hallintojohtaja **Mirja Niemi**.

Suuri osa varoista on budjetoitu lapsi- ja nuorisotyöhön sekä diakoniaan.

Kirkollisveron maksaja saa toimitusten ja jumalanpalveluselämän lisäksi monimuotoista ja avointa toimintaa. Seurakuntatyössä merkittävä osa varoista on budjetoitu nuoriso- ja lapsityöhön, mutta myös diakoniatyön osuus on suuri.

”Seurakuntatyössä työalojen tiukka lokerointi on jo mennyt-

tä aikaa. Kirkko on pikemminkin kokoontumispaikka, jonne tullaan erilaisista elämäntilanteista. Kirkon työ ylittää raja-aitoja.”

Kirkollisvaaleihin varaudutaan

Vuoden 2022 budjetti ei tuo edellisvuosiin verrattuna työaloittaisia painotusten muutoksia.

Investointeihin on vuosille 2022–2024 varattu 21,5 miljoonaa euroa. Postitalon kunnostus korvaamaan jo myytyä keskus-seurakuntataloa on suurin yksittäinen investointi, 6,4 miljoonaa euroa.

Ensi vuonna pidettäviin kirkollisvaaleihin käytetään myös resursseja, jotta vaaleista tulisi mielenkiintoiset ja äänestämisen olisi kaikille helppoa.

”Ehdokkaaksi kannattaa asettautua, jotta pääsee päättämään noin 20 miljoonan käytöstä”, kannustaa Mirja Niemi.”

KAIJA VUORIO

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Valo lisääntyy

Käymme kohti adventin aikaa. Mieleeni palautui opiskeluaikojen teologisessa, kun kohdalleni osui saarnan pitäminen ensimmäisenä adventtisunnuntaina. Silloinkin oli vuorossa tutut Raamatun kohdat.

Kirkkovuoden ensimmäinen sunnuntai muistuttaa, että Jumala ei ole kaukana meistä. Hän lähestyy kansaansa antaakseen sille pelastuksen uuden ajan.

Evankeliumissa pysähdyttää erityisesti ihmisten voimakas usko ja luottamus Jeesukseen.

Entä, jos Jeesus tulisi keskellemme tänään. Millähän kuluneuvolla hän tekisi matkaa? Nykyaajan kuvaan menestyvästä johtajasta taitaa nöyryyden ja hiljaisuuden sijaan kuulua eneminkin vankka itsevarmuus, esilläolo mediassa ja somessa sekä hallittu julkisuuskuva.

Jeesus ei tavoitellut mainetta ja mammonaa. Hänelle tärkeintä oli pelastaa syrjityt, sairaat ja syntiset. Hän ei tuominut vaan armahti.

Nöyrytminen omien heikkouksien edessä on usein tie, joka mahdollistaa kasvun uuteen. Sen sijaan, että yrittäisimme niin kovasti selviytyä itse, voimme huutaa Jeesukselle: Hoosiana! Auta!

Jokaiselle adventille on oma teema: nöyryys, Kristuksen paluu, katumus ja ilo. Adventin kynttilät symboloivat valoa ja vapautusta. Valon määrä lisääntyy, kun joululähestyy.

Jokaiselle adventille on oma teema.

Tiukkojen korona-aikojen jälkeen voimme hieman vapaammin kokoontua kirkkoihin laulamaan Kauneimpia joululauluja ja viettää joulunaikaa yhdessä.

Toivottavasti myös pikkujouluihin ja joulupöytiin kutsutaan laajemmin niitä ihmisiä, joita ei korona-aikana ole tavattu.

Siunattua adventinaikaa ja hyvää joulua!

*Rauhan Herra, suo rauha.
Rauhaa me kaipaamme niin.
Rauhan Herra, suo rauha.
Kaipaamme rauhaa, Herra, niin.
Virsi 918*

KUUKAUDEN VALINNAT

749

SUOMEN evankelis-luterilaisen kirkon ja kustannusosakeyhtiö Teoksen järjestämään lastenrunokilpailuun lähetettiin yhteensä 749 runoa.

53 200

KOTIMAANAVUN hätäapurahastosta on myönnetty 53 200 euroa maamme eri seurakunnille jouluruokailuihin ja ruokakassien jakamiseen vähävaraisille.

200 000

KIRKON ULKOMAANAPU toimittaa hätäapua Afganistaniin 200 000 eurolla. Se pitää sisällään ruokatarvikkeita ja lämmikkeitä lähestyvän talven varalle.

KUOPION hiippakunnan tuomiokapituli on päättänyt seurakuntaneuvostojen esitysten mukaan järjestää Tuomiokirkkoseurakunnan ja Alavan seurakunnan kirkkoherran vaalit välillisenä. Välillisessä vaalissa seurakuntaneuvostot valitsevat kirkkoherran.

KIRKON koulutuskeskus on rakentanut yhteistyössä Oikotien kanssa uuden, kirkon ammattilaisten kertovan pelin. Kirkon ammatit -pelin tuloksena pelaaja saa TOP5-listauksen niistä kirkon ammattilaista, jotka kiinnostavat häntä eniten. Tulossivuilta pääsee myös suoraan tutustumaan kirkon monipuolisiin ammatteihin, ja samalla esimerkiksi kerrotaan, millaisia koulutusmahdollisuuksia on kirkon eri töihin. Peliä voi pelata sekä suomen että ruotsin kielellä.

Peli on ensisijaisesti suunnattu perusopintojen jälkeen koulutustaan ja ammattiaan miettiville nuorille. Se on myös työväline esimerkiksi opinto-ohjaajien ja opettajien käyttöön.

RUKOILEN

*Läsnä oleva Jumala,
kiitos ihmettelyn lahjasta.*

*Hämmästelän Mariaa, joka kantoi
kehossaan Jeesusta. Häntä, jossa
valon ja rauhan valtakunta murtautui
uudella tavalla todeksi meille.
Ja hämmästelän Joosefia, joka toimi
unissa annettujen ohjeiden mukaan
ja piti perheestään hyvän huolen.*

*Enkelien joulutervehdys:
”Älkää peljätkö! Minä ilmoitan teille
ilosanoman, tänään on syntynyt
Vapahtaja. Jumalan on kunnia
korkeuksissa, maan päällä, rauha
ihmisillä, joita hän rakastaa.”*

KORONASTA voi selvitä ilman traumaa

Media kysyy lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkariselta kantaa johonkin asiaan lähes joka päivä.

Missä merkeissä syksysi alkoi?

”Heikentynyt koronatilanne puhutti paljon koulujen alkaessa. Toin esille erityisesti koulujen terveysturvallisuuden merkitystä ja lähiopetuksen tärkeyttä.”

Miten korona-aika muutti työtäsi?

”Isoja päätöksiä on tehty valtakunnassa nopeasti ja ne ovat vaikuttaneet lasten ja nuorten oikeuksiin monitasoisesti. On pitänyt olla tilanteen päällä koko ajan, ja oma työni vaihtui kotitoimistoon koneen äärelle. Lasten ja nuorten tapaamiset kouluissa ovat onneksi järjestyneet turvallisuus edellä.”

Mitä ajattelet 12 vuotta täyttäneiden koronarokotuksista?

”Potilaslain mukaan lapsi voi kehitystasonsa mukaisesti itse päättää hoito- toimenpiteistä yhdessä terveydenhuollon ammattilaisen kanssa. On tärkeää varata riittävästi aikaa kertoa rokotteen hyödyistä ja haitoista. Kaikki eivät saa kotoaan tietoa, eikä vanhemmillä aina ole kykyä tai halua käsitellä asiaa lapsen kanssa. Nämä lapset ovat vaarassa jäädä päätöksensä kanssa yksin.”

Mitä pöydälläsi on juuri nyt?

”Parhaillaan perehdyn vanhemmuuslain kuulemiseen, valmistelen valtuutetun kertomusta eduskunnalle, ja valmistaudun vamman kanssa elävien lasten oikeuksia koskevan kirjan julkaisutilaisuuteen. Paljon on myös koronaan liittyviä ajankohtaisia asioita ja toimiston juoksevia asioita. Seuraan tiiviisti myös kansainvälisiä asioita, sillä YK:n lapsen oikeuksien sopimus koskee kaikkia maailman lapsia.”

Mitä muuta kiinnostavaa tapahtuu?

”Seuraan kiinteästi, miten oppivelvollisuus uudistus etenee ja miten toisen asteen opiskelijoiden oikeus maksuttomaan opetukseen toteutuu. Myös kaksivuotisen esiopetuskokeilun etenemistä on kiintoisaa seurata. Nämä ovat koulutuksen ja sivistyksen puolella käynnissä olevia isoja uudistuksia.”

Millaisiin asioihin sinulta pyydetään kannanottoja?

”Toimistomme laatii lausuntoja moniin lainsäädäntötason asioihin. Laki ja lainmuutokset eivät kuitenkaan ole vastaus kaikkeen. Usein on kyse lasten ja nuorten arjen elämästä ja heitä lähellä olevien ihmisten ymmärryksestä ja toiminnasta. Vaikuttaminen kohdistuu silloin asenteisiin ja on pitkälti tietoisuuden lisäämistä. Lisäksi media kysyy kantaani lähes päivittäin liittyen päivän

"PANDEMIAN jälkeen turvallisuuden tunteen vahvistaminen on tärkeää", Elina Pekkarinen painottaa.

MIKKO VÄHÄNIITTY

politiikkaan tai pintaan nouseviin ilmiöihin. Toistuvia aiheita ovat väkivalta, onnettomuudet, kriisit tai kiusaaminen, koska ne herättävät ihmisissä erityistä ahdistusta.”

Yritetäänkö sinuun vaikuttaa?

”Lapsiasiavaltuutettu on lain mukaan itsenäinen ja riippumaton viranomainen. Valtionhallinnossa toimistoni riippumattomuutta on kunnioitettu hyvin. Toki vaikuttamaan pyritään muualta ja on hyväkin kuulla eri tahoja. Meihin ottaa yhteyttä 500–700 kansalaista vuosittain, ja kuuntelemme paljon eri järjestöjä ja virastoja.”

Mitä lähitulevaisuuden teemoja näet?

”Pandemian jälkeen turvallisuuden tunteen vahvistaminen on tärkeää.

Toiveikkuuden ja luottamuksen eteen tulee tehdä työtä. Kannustan rakentamaan luottamusta myös kodeissa keskustellen, kun lapset ja nuoret näissä olosuhteissa miettivät paljon syviä ihmisyyden kysymyksiä.”

Miten lasta tai nuorta voisi parhaiten tukea?

”Tärkeintä on kuunteleminen ja vaikeistakin aiheista keskusteleminen. Arjen rutiineista kannattaa pitää kiinni. Monissa perheissä on ollut epävarmuutta, on ollut sairautta ja joku on menettänyt lähiomaisensa. On tärkeä huomata, että elämä jatkuu. Juhlitaan, kun on juhlan aika ja surraan, kun suru kohtaa. Pidetään päivärytmistä kiinni ja huolehditaan hyvästä ravinnosta, riittävästä unesta ja ulkoilusta. Kannattaa tehdä yhdessä asioita, kysyä mitä kuuluu ja

tarvittaessa antaa myös omaa tilaa. Tukea kannattaa hakea myös itselleen, jos sitä tarvitsee.”

Jääkö korona-ajasta pahat jäljet lapsiin ja nuoriin?

”Koronasta on mahdollista selvitä ilman traumaa, ja onneksi lapset ja nuoret ovat lähtökohtaisesti joustavia ja sopeutuvia. Jälkityö kannattaa tehdä viisaasti ja tarjota tukea sitä tarvitseville. 1990-luvun laman virheitä ei pidä toistaa. Lasten ja nuorten palveluista ei pidä leikata, eikä saa jättää perheitä yksin. Muussa tapauksessa kohtaamme varmasti pitkäaikaisia vaikutuksia.”

MITÄ MIELESSÄ?

MILJA HIRVONEN ja Jari-Pekka Piipponen rakentavat Kuopion joulua.

Mualiman napa saa uuden jouluilmeen

Tänä jouluna viimein toteutuu Kuopion Joulutori kaupungin ytimessä.

Mikä on Kuopion Joulutori?

"Joulutori on 12-päiväinen tapahtuma Kuopion torilla. Torille tulee Mualiman napa -keskuksesta 25 metrin säteelle ympärämuotoon puumökkejä ja lasikontteja. Mukana on 50 yrittäjää ympäri Suomen. Myynnissä on elintarvikkeita, asusteita, käsitöitä ja lahjatuotteita. Alueella on myös ravintolatelletta. Kauppiaat valittiin niin, että ei olisi samoja tuotteita.

Kuopion keskustan kehittämisyhdistys on toiminut viitisen vuotta, ja joka vuosi on tullut pyyntöjä järjestää joulutori. Olemme hakeneet oppia Tampereelta ja Helsingistä", kertoo torin tapahtumakoordinaattori **Jari-Pekka Piipponen**.

Mitä erityistä joulutorilla nähdään?

"Torista tulee hyvännäköinen alue. Puset mökit ja lasikontit ovat erilaisia kuin mitä täällä on nähty. Keskelle toria nousee samppanjalasin muotoinen jalka, josta laskeutuu valoverho. Jokaiselle neljälle pääkäytävälle tulee valaistu portti.

Aivan tapahtuman alkuun saamme Kuopioon viideksi päiväksi jättikokoiset puput, jotka kiertävät lisäksi vain Turussa ja Tampereella. Nämä taideteokset ovat näyttävä näky", Piipponen vakuuttaa.

Mitä muuta torilla on kuin myyntipaikkoja?

"Avajaispäivänä 11.12. on Lucia-kuvaelma, myöhemmin Tiernapojat sekä poroja ja muita eläimiä. Koko ajan torilla on ilmainen karuselli, lapsille tonttupajoja ja perheille muutakin ohjelmaa. Viikonloppuisin toril-

la vieraillee joulupukki ja -muori. Ohjelmaa on viikonloppuisin ja arkisin pari kertaa päivässä", torin myynti- ja markkinointiasistentti **Milja Hirvonen** kertoo.

Miltä näyttää joulutorin tulevaisuus?

"Joulutoreille on Suomessa kysyntää. Ihmiset ovat tottuneet käymään niillä Keski-Euroopassa. Nyt kun ei matkailu kausi, on ihannetilanne toteuttaa tapahtuma paikallisesti. Tulevaisuudessa haluamme rakentaa tästä matkailutuotteen, joka tavoittaa ihmisiä Kajaanista Joensuuta ja Jyväskylää myöten", tapahtumakoordinaattori Piipponen sanoo.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Joulutori on avoinna 11.–22.12. ma-pe klo 11–18, la klo 11–17. Lue lisää kuopionjoului.fi

KOHTAAMISIA

Ihan oikea diakoni

MAALISKUUSSA 2020 Petra Kärkkäinen oli Diakonia-ammattikorkeakoulun harjoittelijana Tansaniassa Ilembulan orpokodissa. Korona ajoi kotimatkalta, ja matkasta taksien, peruuntuvien lentovuorojen ja vaihtojen kautta autioon Helsinkiin ja lopulta Kuopion-junaan tuli oppitunti selviytymisestä.

"Jos olen selvinnyt yksin maailman kaaoksesta, selviän mistä tahansa."

Pohja voi äkkiä pettää keneltä tahansa: diakoniatyössä on vahvuutta se, että ymmärtää niitä, jotka ovat heikoilla.

Valmistuttuaan Petra Kärkkäinen on ollut diakonina Alavan seurakunnassa. Taustalla on kuitenkin paljon työkokemusta seurakuntatyöstä. Alavan seurakunta on niin tuttu, että oma katepappikin on nyt työkaveri.

Niinpä työ kirkossa oli vahvana mielessä jo varhain.

"Olin monenlaisessa nuorisotyössä Kallaveden seurakunnassa ja mietin, miten voisin päästä seurakuntaan työntekijäksi. Silloin huomasin Pieksämäeltä sosionomi-diakonikoulutuksen."

Kärkkäinen on nyt 25-vuotias. Kun hän piti koulun jälkeen pari välivuotta, alkoi tuntua, että kaikki kaverit ovat jo ammatissa.

"Nyt taas pidetään liian nuorena diakoniatyöntekijäksi."

Kärkkäisen ohi nimitäin saatetaan kysyä "oikeaa" diakoniatyöntekijää. 25-vuotiaat diakonit tosin ovatkin aika harvinaisia. Opiskeluaikoina Kärkkäinen tiesi Helsingistä pari ikätoveria, mutta Pieksämäellä ikäero vanhimpaan opiskelijaan oli 30 vuotta.

Petra Kärkkäinen on pelannut pienestä työstä asti jalkapalloa ja kokeillut kaikki muutkin lajit. Nyt on meneillään neljäs kausi Kuopion Ellossa, poikkeusluvalla siis miesten joukkueessa.

"Jalkapallo on hyvää vastapainoa työlle, jossa pitää olla rauhallinen, ammattimainen ja järkevä. Vapaa-ajalla saan sitten olla se tunneihminen, joka itkee elokuvissa tai ärsyyntyy, kun treenit menevät huonosti."

KAIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm. perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Koillis-Savon oma asianajaja Suomen asianajajaliiton jäsen Pekka Vartiainen

Perhe- ja jäämistöasiat, testamentit, perunkirjoitukset, perinnönjaot

rikosasiat, riita-asiat ym.

Nilsiantie 81, Nilsä | p. 045 631 6960
pekka.vartiainen@parvarky.fi
www.lakiasiantoimistopekkavartiainen.fi

Kivipajan UUSI toimipiste:

Siunauskappelintie 2 (Kukkatalo)

Käynti Ison hautausmaan puolelta.

KIVIGALLERIA

• HAUTAKIVET • KAIVERRUKSET • KIVILYHDYT
Palvelemme kaikissa hautakiviin liittyvissä asioissa.

Avajaiset pe 1.-la 2.10.2021 klo 9-16

Tervetuloa tutustumaan! SYYSETUJA!

Arkipäivisin klo 9-16

Kiven Kauneutta Kunnioittaen

puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

KIRKON IKKUNA tuo jouluviestin taivaasta

Järvi-Kuopion seurakunnassa tehdään taidetta yhteiseksi iloksi.

Tuusniemellä nähdään tänä jouluna uusi jouluikkuna, jonka **Lea Mustonen** ideoi ja rakentaa ystävänsä **Leila Jolkko-**
sen kanssa seurakuntatalolle. Yhteen ruutuun tulee talli, Jeesus, Maria ja Joosef, toisesta avautuu näkymä paimenten kedolle.

”Yhteen ikkunaan tulee joulukirkko”, Lea Mustonen suunnittelee ja toivoo, että etenkin lapset tulisivat etsimään eri hahmoja. Jouluikkunassa näkyvät kierrätys ja luonnon materiaalit.

”Taustalla on sininen yötaivas, johon hain etelän tumman tähtitaivaan tuntua. Leila miehensä kanssa rakentaa tallin. Yhtenä sunnuntaina kirkon jälkeen tehtiin isommalla porukalla enkeleitä vanhoista virsikirjoista.”

Jouluikkuna on ikkuna kristilliseen jouluun.

”Monesti tuntuu, että ’laps hankeen hukkuu, unohittuu’, niin kuin laulussa lauletaan. Joulussa Jeesuksen syntymä herkästi jää muun touhun alle”, Mustonen pohtii.

Lea Mustoselle käsillä tekeminen on lahja, josta riittää annettavaa.

”Kun Luoja on antanut minulle käden-taitoja, voin tällä tavoin käyttää niitä ihmisten hyväksi.”

Tuusniemen aluepappi **Paula Hagman** iloittaa seurakuntansa taitavista ihmisistä. Hänen haaveenaan on rakentaa Järvi-Kuopion seurakunnan tiloihin kokonaista Betlehemiä, kuten Keski-Euroopassa.

”Pienoismalli voisi koota paljon ihmisiä tekemään.”

Taiteillaan elämästä ja Raamatusta

”Enhän minä semmoiseen voi mennä, missä tarvitaan taiteellisuutta”, **Marjukka Heinänen** ajatteli, kun ystävä pyysi häntä Juankoskella seurakunnan taideryhmään.

Ryhmässä luettiin pyhäpäivän raamatunk teksti ja annettiin sen valua paperille taiteen keinoin. Menetelmä tunnetaan

TUUSNIEMEN seurakuntatalon ikkunasta löytää joulun lapsen ja paljon muuta.

nimellä Bible journaling, joka kääntyy mm. Raamattu-taiteiluksi. Heinänen on tottunut lukemaan Raamattua jumalanpalveluksessa ja kuuluu miehensä kanssa messupalveluryhmään.

Tänä syksynä Taidetta Raamatusta -ryhmä on alkanut työskennellä uudella tavalla. On tehty elämänpuita, joista kootaan keväällä näyttely kirkkoon. Itse tehtyihin unelmakansioihin taas kootaan voimaa tuovia kuvia ja tekstejä.

”Minä pärjään värien kanssa, mutta olen aivan surkea käsitöissä. Olen löytänyt aikuisten värityskirjat ja nyt teen joulu-kortteja Siskot ja Simot -kampanjaan”, Marjukka Heinänen kertoo.

Taideryhmässä Heinäselä on tärkeintä olla yhdessä toisten kanssa.

”Teen töitäni hiljaa. Toiset juttelee, toiset ei. Saattaa olla hyvin tärkeää, että ollaan hiljaa”, Heinänen sanoo.

Ryhmää ohjaavan Paula Hagmanin mukaan ryhmä elää siitä, mitä kukin mukanaan tuo.

”Taide yhdistää meidät.”

Taideryhmässä tehdyt seimet kootaan jouluksi Ylösnousemuksen kirkkoon iloksi ihmisille. Se on ryhmän ensimmäinen näyttely.

SINI-MARJA KUUSIPALO

TAIDETTA RAAMATUSTA -ryhmässä Juankosken Tehtaan kirkon vintillä tehtiin seimiä kierrätysmateriaaleista.

KOLUMNI

Kihelmöivä joulun odotus

Parasta joulussa on yhdessäolo ja jouluruoka. Toiseksi parasta on joululoma. Kolmatta sijaa pitävät Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet sekä joulusauna. Tämä lista toistuu useissa tutkimuksissa hieman eri painotuksella kerta toisensa jälkeen. Vastauksissa nousee esiin joulun rauha ja tunnelma.

Kaikki edellä mainitut asiat vaativat valmistelua, vaivannäköä ja ajatuksen suuntaamista tulevaan. Ihmisiemi rakentuu siten, että ennakoitiin ja odotukseen liittyy hyvin voimakas tunne. Siksi olemme usein onnellisempia esimerkiksi odottaessamme lomaa, kuin itse lomalla ollessamme

tai sitä muistellessamme. Sama saat-
taa päteä myös jouluun. Kihelmöivä jännitys, kiitollinen keskittyminen ja yhteisten asioiden valmistelu virittävät joulun tunnelmaan. Itse joulu on nopeasti ohi.

Joululahjoja pohtiessa hyvä vinkki on, että tapahtumat ja elämykset tuovat selvästi enemmän mielihyvää kuin tavarat. Konserttilippujen hankkiminen, treffit sopiminen, hieronta, kasvohoito tai vaikkapa lomamatkan lukkoon lyöminen antavat pitkään hyvinvoinnin tunteita. Odottaminen on osa koko jutun lumoa ja hauskuutta. Uuden tavarahan tuoma ilo on hetkessä ohi.

Antamisen ilo on iloista suurimpia ja aidoimpia. Haluamme osoittaa läheisillemme, että he ovat lämpimissä ajatuksissamme. Yksi mieleenpainuvimpia lahjoja, joita itse olen saanut, on ollut käsin kirjoitettu kirje ystävältä. Sitä lukiessa tuntui, kuin hän olisi ollut läsnä siinä hetkessä - juttelemassa ja katsomassa hyväksyvästi silmiin, vaikka olimme tuhansien kilometrien päässä toisistamme. Kun annat lahjaksi aikaa ja odotuksen kihelmöivää taikaa, ei voi mennä kovin pieleen. Sitä samaa toivottavasti suot myös itsellesi. Muulloinkin kuin jouluna. Tunnelmallista joulun odotusta kaikille!

KATARIINA KUMMALA

KOIRIEN huvipuisto Hupi-landia syntyi Hirvoselta viime joulun alla Tuomiokirkon lisäksi.

Taitavissa käsissä syntyi PIPARIKIRKKO

Kun leipurilla riittää taitoa ja viitseliäisyyttä, voi piparitaikina taipua uskomattomiksi taideteoksiksi.

Kuopiolainen **Mika Hirvonen** on intohimoinen leipuri. Näin joulun alla erityisesti piparkakkutalojen tekeminen alkaa kutkuttaa.

Mitään aivan peruspyntinäkään Hirvonen ei piparitaikinas-ta pystyttele, vaan hän haluaa luoda jotain mielikuvituksellista. Tämän lehden kansikuvana oleva Kuopion tuomiokirkko on miehen taidonnäyte viime joululta.

”Tuomiokirkko on mielestäni ehkä kaupungin veistoksellisin rakennus, joten se ansaitsee tulla taltioituksi myös piparkakkutalona. Ja onhan se aiheeltaankin joululainen”, Hirvonen kertoo.

”Minut on myös vihitty puolisoni kanssa Tuomiokirkossa eli siinä mielessä paikka on itsellenikin merkityksellinen.”

Millintarkkaa työtä

Hirvonen ei suinkaan käyttänyt taiteilijan vapauksia piparista Tuomiokirkkoa rakentaessaan.

”Selvitin valokuvien ja netin avulla kirkon mitat, ikkunoiden määrät ynnä muut yksityiskohdat. Halusin, että leipomuksesta tulee mittasuhteiltaan juuri oikeanlainen.”

Kärsimättömän ihmisen puuhaa piparikirkon väsäämisen ei ole.

”Viikon verran siinä kaiken kaikkiaan meni, kun työpäivi-

en jälkeen työstin operaation eri vaiheita.”

Missään vaiheessa Hirvoselle ei kuitenkaan tullut uskon puute. Ei edes siinä kohti, kun rakennelmaa kasattiin ja osasten välisten sokeriliimausten kuivumista piti odotella joka kerta puoli tuntia.

TUULIA HYTTINEN

”Kun johonkin ryhdyin, niin vien homman loppuun saakka – olipa miten kinkkistä tahansa.”

Lopputuloksena oli kaiken vaivan arvoinen ja yksityiskohdiltaan hiottu.

”Kirkon ikkunat syntyivät liivatelehdestä ja sisälle ujutin kasaussaiheesta led-valot. Pitäähän joulukirkon valaistuna olla.”

Pitkäaikaista iloa

Sen verran suuritöinen piparikirkko oli, että sitä ei heti joulunpyhien jälkeen popsittu parempiin suihin.

”Luomus oli meillä kotona koristeena keväälle asti.”

”Se kiinnosti myös naapuruston lapsia, jotka halusivat käydä meillä sytyttämässä ja sammuttamassa piparkakkukirkon valoja.”

Kun Hirvonen innostuu leipomaan, hänellä saattaa omien sanojensa mukaan lähteä homma vähän laukalle. Niin kävi viime joulunkin alla.

”Tuomiokirkon lisäksi inspiroiduin tekemään myös koirien huvipuiston Hupi-landian, joka on saanut nimensä perheemme Hupi-koiran mukaan. Se rakennelma tuli joulun päätteeksi syötyä.”

Tämän vuoden teema on Hirvosella vielä vähän hakuksessa. Joitakin ideoita hän on palloittelut mielessään.

”Pikkuisen kiinnostaisi Kuopion ortodoksinen kirkko. Siinä on jännän näköisiä yksityiskoh-tia ja haluaisin kokeilla, kuinka samanlaisia saisi luotua piparirakennukseen. Myös kauppahallia olen miettinyt.”

”Voi hyvinkin olla, että piparkakkurakennelmia syntyy taas enemmän kuin yksi”, Hirvonen nauraa.

HELI HARING

Taksilla turvallisesti ovelta ovelle

0100 0700

Puhelun hinta 2,90 € + 0,55 € /min + pvm/mpm.

Veteraanit -20%

Eläkeläiset -15%

Voimassa olevaa korttia esittämällä

Viellie

#vieve
#01000700
#siellämissäsinäkin

Pitopalvelua

Ilon ja surun keskellä olemme palveluksessanne

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoreet ruispuuriset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

Kotileipomo & Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

Anna jouluna Toisenlainen Lahja®

Stipendi tytölle 25€

Vuohi 30€

Hanki lahja: toisenlainenlahja.fi 020 787 1201

KUA Kirkon Ulkomaanapu

Palvelemme klo 10-15.
Puhelun hinta 8,35 snt/puh + 16,99 snt/min.

Kuopion kaupungin ITSENÄISYYSPÄIVÄN JUHLA

6.12.2021

Kuopion Musiikkikeskus

12.00–13.00 Kahvituis yleisölle
13.00 Kaikille avoin itsenäisyyspäivän juhla

Tervetuloa itsenäisyyspäivän juhlaan. Kuopion kaupunginorkesteri esiintyy juhlassa kapellimestari Atso Almilan johdolla.

Juhlissa pyydetään käyttämään tummaa pukua ja kunniamerkkejä.

Kaikki Kuopion itsenäisyyspäivän tapahtumat:
kuopio.fi/itsenaisyyspaiva

KUOPIO

Löydä verkosta joulun tapahtumat

kuopionseurakunnat.fi/joulu

f i t

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT

”SINÄ olet enkeli”

Tuo arkinen lausahdus kertoo, että ihminen voi toimia taivaan välikappaleena.

On ilo kertoa hyviä uutisia. Ei ihme, jos enkelit ovat hyvällä tuulella. Jumalan sanansaattajina he tuovat useimmiten hyviä viestejä ihmisille. Eri asia on, osataanko niitä aina kuulla. Taivaan voimat kun toimivat useimmiten toisten ihmisten kautta. Enkelin läsnäoloa ei aina huomaa.

Kaikkein parhain enkelten viesti kuultiin ensimmäisenä jouluna: ”Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänä on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja”. Enkelit olivat kärsimättömästi odottaneet Jumalan Pojan syntymää. Se tuli si kerran koitumaan kaikkien ihmisten ja koko luomakunnan onneksi.

Taivas koskettaa maata

Enkelit elävät lähellä Jumalaa. He melkein sulautuvat häneen, koska heidän tahtonsa on niin sopusoinnussa heidän Luojansa kanssa. Kun Jumala vain ajattelee jotakin, enkelit ovat jo tehneet sen.

On ilo kertoa hyviä uutisia.

Raamatussa enkelit esiintyvät pelastushistorian kaikissa vaiheissa. Silti keskukseen tulee aina Jumalan teot ja ihmisen vastaus niihin. Enkelit toimivat vain sivurooleissa. Heidän kauttaan Jumala lähettää viestejä, suojelee, johdattaa ja joskus kurittaakin.

Ainoa asia, jossa enkelit eivät olleet mukana, on luominen. He eivät saa olematonta olemaan. Siihen kykenee vain Jumala itse. Kaikessa muussa maailmankäytännössä he sitten toimivat Luojan käsinä ja suuna. Niinpä heitä kutsutaan taivaan voimiksi. He tekevät sen, mitä taivas eli Jumala tahtoo.

Joistakin Raamatun kertomuksista on vaikea sanoa, oliko asialla enke-

li vai Jumala itse. Eron tekeminen ei ole tarpeellistakaan. Oleellista on, että taivas on koskettanut maata.

Mitä ajatella enkelihengellisyydestä?

Osa nykyajan hengellisyydestä kanavoituu enkeleihin. Enkelihengellisyydestä tosin puuttuu usein keskeiset kristilliset elementit, kuten kysymys siitä, mistä enkelit ovat peräisin ja ketä he lopulta palvelevat. Enkelit toimivat eräänlaisina yksityisyrityksinä, ihmisen hyväntahtoisina auttajina.

Siksi jotkut kristityt karsastavat enkelihengellisyyttä. Siinä kun enkelit eivät vie ihmisiä Kristuksen luo. Kriittikin ymmärtää hyvin. ”Eivätkö enkelit ole palvelevia henkiä? Heidät lähetetään palvelemaan niitä, jotka saavat osakseen autuuden”, sanotaan Raamatussa. Niinpä enkeleistä innostuneen olettamiseksi kiinnostuvan myös enkelten Luoja, kolmiyhteisestä Jumalasta.

Toiset taas ajattelevat, että jos ei ole Kristusta vastaan, on hänen puolellaan, vaikka ei itse niin ajattelisikaan. Kaikki hengellisyys on reaktiota todellisen Jumalan läsnäoloon. Se ei vain löydy aina kristillisen uskon mukaisia sanoituksia.

Lisäksi on hyvä muistaa, että enkeleitä on paljon. Kaikkialla. Puhutaan Jumalaa ympäröivistä enkelten sfääreistä. Ja tämä luotu maailma on heitä täynnä. He asuvat atomien ytimissä ja galaksiensa ympärillä.

Niinpä enkelihengellisyyteen voi suhtautua myös myönteisesti. Siinä ollaan tekemisissä hyvien taivaan voimien kanssa. Ainakin silloin, kun se tuottaa Hengen hedelmiä, kuten iloa, rakkautta ja palveluhalua. Kirkossa onkin mietitty, miten nämä ”vähemmän tunnustuksellista” hengellisyyttä harjoittavat löytäisivät tiensä myös seurakuntiin.

Olet ehkä nähnyt enkelin

Miltä enkelit näyttävät? Mahdotonta sanoa, sillä he ovat henkiolentoja.

Taivaan voimilla ei ole aineellista kehoa, joka saisi tietyn ulkonäön. Näyttäytyessään enkeli ottaa väliaikaisen näkyvän muodon, jossa hänet voidaan tunnistaa. Niinpä voisi olettaa, että he näyttäytyvät sellaisissa hahmoissa, joita ihmiset odottavatkin.

Kaikki hengellisyys on reaktiota todellisen Jumalan läsnäoloon.

Jo Vanhan testamentin maailmassa enkelit liikkuvat välillä ihmisten keskuudessa niin, että heitä luultiin tavallisiksi ihmisiksi. He prelaaiskirjeen mukaan ”jotkut ovat yösijan antaessaan tulleet majoittaneeksi enkeleitä”. Enkelit todellakin liikkuvat ihmisten seassa. Ehkä useimmiten niin, että joku ihminen toimittaa enkelin virkaa toiselle. Esimerkiksi antamalla viisaan neuvon tai kuuntelemalla toisen huolia.

Näin ihmisestä voi tulla enkeli toiselle. Arkikielen lausahdus ”olet enkeli” kertoo syvän totuuden. Taivaan voimat toimivat ihmisten kautta. Ehkä joku tämän lukija tunnistaa enkelin lähipiiristään. Ihmisen, jolta saa voimaa. Jonka lähellä tuntuu kuin taivas hipaisisi maata. Olet siis nähnyt enkelin!

Eräässä mielessä Jumala kutsuu meitä enkeleiksi toisillemme. Sitähän palveleva rakkaus on. Unohdetaan oma minä ja kuullaan toisen tarvetta. Puoli-aankin täytyy toki pitää. Enkeli-ihmisellä on myös rajat. Itseä ei saa hukuttaa toisten tarpeisiin.

Lasi on puoliksi täynnä

Sana enkeli tarkoittaa sanansaattajaa. Siihenkin meitä kutsutaan. Kertomaan hyvää sanomaa. Tällä ei tarkoiteta vain evankeliumia, vaan ylipäätään hyvän näkemistä siellä, missä se ei ole help-

poa. Enkeli-ihminen huomaa, että lasi on puoliksi täynnä.

Toki ongelmatkin täytyy tunnistaa ja nimetä. Vain niin maailma muuttuu. Mutta se on tehtävä viisaasti. Muuten jäädään vain purnaamaan pääsemättä mihinkään. Huonot uutiset on kerrottava enkelien viisaudella tai ainakin toiveikuudella.

Silti moneen vaikeaan tilanteeseen tulee selkeyttä pelkästään siitä, että katsotaan valoon päin. Valitaan tulkit myönteisesti toisen motiivit. Päätetään kuulla toisen viesti hyväntahtoisesti. Suunnataan huomio siihen, mikä toimii, ja kehitetään sitä.

Tätäkin on enkelipuhe eli hyvän sanoman kertominen. Hyvä henki kun syntyy hyvän vaalimisesta.

Katso peiliin

Rukouskin on enkelipuhetta, sillä enkelit rukoilevat ihmisten puolesta. He puhuvat meistä Jumalalle hyvää, vieläpä enemmän kuin on aihetta.

Ehkä enkelien rukouspuhe aineellistuu teoiksi. Heidän siunaavat sanansa saavat aikaan sen, mitä he lausuvat. He nimittäin rukoilevat oikein eli Jumalan tahdon mukaan. He eivät pyydä mitään, mikä ei jo olisi Jumalan sydämessä. Siksi suojelusenkelin esirukoukset kantavat ihmisiä kuin äidin syli lastaan.

Moni ihminen on saanut suojelusenkelin tehtävän rukoilijana tai konkreettisempaan auttajana. Erityisesti vanhemmat ovat lastensa enkeleitä, joskus pitkälle aikuisuuteen saakka. Opettaja tai hoitaja voi taivaan voimien tavoin kannatella hänelle uskottuja. Työtoveri tai ystävä saattaa tietämättään kantaa toista kuin enkeli.

Katso peiliin. Saatat nähdä siellä enkelin.

"MEILLÄ on töissä hyvä tunnelma." Timo Soinisen ja Henna Rautaisen työpaikalla pelastuslaitoksella joulumieli syntyy yhteisestä valmistelusta.

TUULA HYTTINEN

JOULU on juhla töissäkin

Yksi pelastaa onnettomuuteen joutuneen, toinen elvyttää hengestään taistelevan, kolmas auttaa maailmaan uuden elämän. Jouluyönä on kysymys elämästä ja kuolemasta.

Paloasemalla tuoksuu kinkku

Pelastuslaitoksella ollaan auttamisvalmiudessa vuoden jokaisena päivänä. Ensihoitajalle ja pelastajalle joka neljäs päivä on työpäivä ja työvuoro kestää 24 tuntia.

"Täällä Kuopion pääasemalla Neulamäessä meitä on noin 24 vuorossaan", ensihoitaja **Henna Rautainen** kertoo.

Niin joulukuun 24. päivä kuin jokainen aamu asemalla alkaa tarkistuksilla: jokainen ensihoitaja ja pelastaja tarkistaa, että ambulanssit ja palautot ovat toimintavalmiina ja varusteltuina.

"Aattoaamuna siivotaan asema. Jo aiemmin koristelimme työpaikan yhdessä", pelastaja **Timo Soininen** kertoo paloaseman jouluvalmisteluista.

"Pari vuotta sitten sain tilata asemalle kuusen. Tilasin viisimetrisen. Se oli niin iso, että ei mahtunut ovesta sisälle", Soininen nauraa.

Jouluna asemallakin tuoksuu kinkku. Aatonaaton vuoro paistaa kinkun valmiiksi. Yhdessä paistetaan joulutortut ja yhteiseen pöytään tuodaan suklaata. Sitten voi rauhoittua tunnelmaan.

"Joulumieli tulee valmisteluista ja yhdessäolosta. Työporukka on kuin toinen perhe", Timo Soininen sanoo.

"Olemme tiivis työyhteisö, ja meillä on hyvä tunnelma. Jouluna on mukava olla töissä", Henna Rautainen jatkaa.

Kun kiire katkeaa

Rautaisella ja Soinisella on 10 vuoden kokemus pelastusosalta.

"Osa työn suolaa on se, kun ei tiedä, mitä päivä tuo tullessaan. Sairaskohtaus tai tapaturma ei kysy päivää. Juhlapyhinä tapaturmat valitettavasti lisääntyvät alkoholinkäytön myötä", Henna Rautainen sanoo.

Timo Soininen hiljentyi muistelemaan erästä joulun työtehtävää, jossa elvytystilanteen jälkeen oli aikaa pysähtyä asianomaisten kodissa tavallista pidempään. Se tuntui erityiseltä.

Joulun hälytystehtävillä korostuu yksinäisyys.

"Usein joulun tehtävissä on enemmän paikalla omaisia. Ihmisten tunteet ovat erilaisia ja kohtaamiset mietittyvät tavallista enemmän. Kerran kosketti, kun liikenneonnettomuudessa pelastettiin ihmisiä, joiden aaton matka sukulaisien luo katkesi vakavaan loukkaantumiseen", Henna Rautainen kertoo.

"Joulun aikaan hälytystehtävillä korostuu myös yksinäisyys", Rautainen sanoo. Yksinäisyys puhuttelee hätää työssään kohtaavia.

"Omassa lähipiirissäkin joku voi olla yksin eikä jaksakaan pitää yhteyttä. Nyt kun kaikilla on hyvät välineet, olisi hyvä muistaa soittaa läheisille ainakin jouluna", Timo Soininen kehottaa.

Paloturvallisuudessa taas on Soinisen mukaan menty parempaan suuntaan. Tulipalot eivät ole jouluna yleisiä, kun kuuset valaistaan sähkökynttilöin. Pelastaja kuitenkin muistuttaa elävän

tulen vartioinnista ja tulen äkkipikaisuudesta.

Ensihoitaja Henna Rautainen painottaa, että jokainen voi omalla toiminnallaan vaikuttaa yhteiseen juhlan viettoon niin, kaikilla olisi hyvä olla pyhäseutuna.

"Olisipa valkoinen joulu, niin olisi meiläkin valoisampi ajella."

KÄTILÖ Aino Leppäselä juhlapyhät ovat mieleistä aikaa tehdä töitä.

TUULA HYTTINEN

Syntymä ei katso kelloa

Sairaalassa poliklinikat hiljenevät jouluksi ja suunnitellut toimenpiteet ovat tauolla, mutta monilla osastoilla työ jatkuu. Kättilö **Aino Leppänen** valmistautuu kolmannen työpäivänsä Kuopion yliopistollisessa sairaalassa.

”Syntymä ei katso aikaa. Teemme perustyötämme joka vuoden- ja vuorokaudenaikana”, Leppänen sanoo synnytyssalissa.

Rauhoittuvasta sairaalasta heijastuu sävynsä.

”Kun vien perhettä osastolle, on selvästi rauhallisempaa kuin arkena. Sen tunnelman takia tykkään tehdä töitä pyhinä ja viikonloppuina.”

Leppänen on toivonut jouluksi 12 tunnin työvuoroa.

Jouluna syntynyt on erityinen joululahja.

”Minulla ei ole omia lapsia ja mielelläni tarjoan työkavereille mahdollisuuden viettää aaton kotona. Meillä on hyvä työporukka. Toivottavasti edhimme jouluna yhdessä saman ruokapöydän ääreen”, Leppänen sanoo.

Viikoittain Kuopion yliopistollisessa sairaalassa hoidetaan noin 38 synnytystä. Tänä vuonna lapsia syntyy arviolta 2 000.

Lahjaksi sukat ja lepoa

Joulu sairaalassa voi tuntua kolkolta varsinkin, jos äiti joutuu viettämään osastolla useita päiviä synnytystä odottaen. Sairaala kuitenkin tarjoaa tilan levätä.

”Meidän potilaamme ovat motivoituneita lepoamiseen. Nykyisin tekniikka mahdollistaa kohtaamiset perheen kanssa, vaikka itse on sairaalassa.”

Sairaalaympäristöönkin luodaan joulua. Henkilökunta koristelee osaston ja aulaan tulee kuusi. Jotkut työntekijät haluavat sonnustautua tonttulakein.

”Annamme vastasyntyneille myssyn ja sukat, jouluna joulun värein”, Aino Leppänen kertoo pienokaisten ensimmäisistä lahjoista.

Sairaalassa pyritään tarjoamaan mahdollisuus perheen jouluun vierailuin ja perhehuonein. Useimmilla synnytäneillä on toive päästä jouluksi kotiin, varsinkin jos siellä on lapsia odotuksineen.

”Syntymän jälkeen aika on aina tutustumista uuteen tulokkaaseen. Jouluna syntynyt on perheelleen erityinen joululahja.”

Leppäselä on erityistä tehdä työtä kättilönä elämän isoissa hetkissä.

”Saan tehdä merkityksellistä työtä syntymän ja myös kuoleman äärellä. Tässä sairaalatyössä ei niinkään hoidea sairautta vaan ollaan tukena odotetussa hetkessä. Kohtaamani ihmiset ovat pääsääntöisesti kiitollisia, vaikka synnytys toki on kovaa hommaa.”

Kun joulun työvuoro aikanaan päättyy, Aino Leppänen suuntaa hautausmaalle sytyttämään kynttilän. Vapailla on sukuloinnin vuoro.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Myrskylyhtymessu toi valoa

ELIAS LÖPPÖNEN

PERINTEEKSI muodostunut Myrskylyhtymessua päästiin jälleen viettämään Kallaveden kirkossa 31.10. kahden väli-vuoden jälkeen. Myrskylyhtymessu on merihenkkinen erityismessu, jonka symboliikka pätee suoraan elämään. Messun kipparoi emerituspiispa **Wille Riekkinen**, joka on yhdessä **Taniloiden** kanssa ollut alun perin ideoimassa messua.

Matti Pentikäinen toimi liturgina. Vastuunkantajina messussa olivat lukuisat vapaaehtoiset.

Lähde-bändi säesti yhteislaulut. Jo aloitusmusiikki Myrskyluodon Majja viritti tunnelmaan. Lapsikuoro ja Nuorten lauluryhmä lauloivat. Vahtimestari **Markku Heikkosen** rakentama majakka ja eteen kiinnitetyt myrskylyhdyt tuikki-

vat koko illan. Kuuselan veneveistämöltä oli saatu lainaksi kaunis, käsin veistetty puuvene kirkon aulaan. Emäntä **Merja Murro** oli loihtinut messun päätteeksi merihenkisen tarjoilun, ja **Margit Sini-salo** oli koristellut kaiken kauniisti.

Messu toi iloa, yhteyttä ja Herramme valoisaa läsnäoloa pimeän syksyn keskelle.

Nuutuneitten tasavalta

VALHE, emävalhe, tilasto... Näin hän sitä on totuttu sanomaan – eikä ole ihan väärässä oltukaan. Kansainvälisten tilastoverailujen mukaan meidän suomalaisten pitäisi olla maailman onnellisin kansakunta, mutta tuntuuko meistä siltä?

Ei taatusti.

Tässä juuri vietimme isänpäivää, jonka pitäisi periaatteessa olla iloinen ja lämmihenkinen juhlapäivä. Mutta mitäpä sai lukea isänpäivän aamuna, kun avasi tuoreen sanomalehden: isät ovat niin uupuneita työstään ja velvollisuuksistaan, etteivät kykene nauttimaan isyydestään.

Ja jos isät ovat näin väsähtäneitä, niin miten nuutuneita ovat sitten ansioäidit, joille jäävät kodin ulkopuolisen töitten lisäksi edelleen paljon myös kotityöt, vaikka niistä on jo pitkään yritetty säilyttää myös miesväen hoidettaviksi. Pahinta on, että jos kotiasioitten hoitoon ei riitä voimia, niin oikeastaan hyvin harvalla on tänään iloa enää myöskään työssään.

Yhä jatkuvan koronapandemian aikana on käynyt ilmi, miten lopen uupuneita ovat kaikki terveydenhoitoalalla työskentelevät. He harkitsevat sen vuoksi ammatin vaihtamista helpompaan.

Yhtään helpompaa ei näytä olevan opettajilla, jotka perinteisesti ovat olleet kansakunnan lujana selkärangana lasten ja nuorten kasvattajina. Ryhmäkokojen jatkuva kasvaminen, alati muuttuvat opetussuunnitelmat ja opetettavien kurittomuus tai välinpitämättömyys koulun tavoitteista luovat opettajille paineita,

jotka alkavat tuntua ylivoimaisilta. Sama on tilanne päiväkodeissa: yhä useampi opettaja haluaa sieltä pois helpompaan ammattiin.

Jos on vaikeaa opettajilla, niin ei elämä ole sen helpompaa heidän oppilaillakaan. Vuosisatainen akateeminen vapaus on muisto vain, kun tuottavaan työhön valmistava tutkinto pitää suorittaa mahdollisimman nopeasti ja ylhäältä annettujen normien mukaan.

Pahaa oloa ei helpoteta välttämättä pillereillä.

Nuorimpia masentaa, ettei tunnilla tai ruokalassa saa pitää edes pipoa päässä.

Maanviljelijöiden uupumus on ollut tiedossa jo pitkään, eikä ole helppoa tämän päivän toimittajillakaan. Pappien ja muun kirkon väen tehtävänä on ollut lohduttaa hädän hetkellä ihmisiä, mutta joskus vaikuttaa jo siltä, että lohdun tarpeessa ovat papit itsekin. **Tove Janssonia** lainaten: ”Kuka lohduttaisi Nytyä...”

Kun elämä on onnellisten maassa yhtä valitusta, niin millaista se on sitten siellä, missä elämä on oikeasti rempallaan? Tätä on pakko kysyä. Niin kuin sitäkin, mikä meidän hyvät luterilaiset on ajanut tähän jamaan?

Elintaso on noussut huikeasti viime vuosikymmenten aikana, mutta se ei ole tullut ilmaiseksi.

Elintason hyväksi olemme luopuneet siitä, mikä meissä on ainutlaatuisinta ja arvokkainta: oikeudesta olla elävä ja tunteva ihminen.

Pahaa oloa ei helpoteta välttämättä pillereillä, vaikka se on ajan tapa. Nopein tapa lievittää ahdistusta on määrätä kansakunta pakkolepoon. Yhteiskunnan ei tarvitse toimia 7/24, sillä kukaan ei kuole nälkään, vaikka kaupat olisivat kiinni sunnuntaisin. Miten monen aamu olisi paljon nykyistä kevyempi, jos ravintoloissa ei tarvitsisi kukkua yöneljään? Paljosta meillä olisi vara luopua ilman, että mitään menettäisimme.

Nuoruudestani muistan, miten yhteiskunnan koneellistumista perusteltiin sillä, että se vapauttaa meidät luovuuteen ja antaa aikaa omien toiveittemme toteuttamiseen. Toisin kävi: koneet tekivät meistä kaltaisensa. Ja tässä me sitten läähätämme – uskaltamatta nostaa jalkaa kaasulta.

SEPPO KONONEN

TÄYNNÄ kiitollisuutta

Laulajan ura on ollut Katri Helenalle unelmien täyttymys. Jos Jouluradiolle tehty Hoosianna jää hänen viimeiseksi äänitteekseen, se on hänen mielestään hyvä lopetus.

Viime vuoden tammikuussa **Katri Helenan** äiti **Bertta Koistinen** kuoli 102-vuotiaana. Maaliskuussa tuli koronapandemia ja sen pakottamana eristäytyminen omaan kotiin Askolas-
sa. Elämä hiljeni.

”Se oli iso muutos, mutta aika hyvä. Ajattelin, että kiitos Luojalle. Tunsin kyllä, että olin tehnyt pitkän rupeaman erilaisia asioita. Äitiä olin käynyt tapaamassa hoitokodissa 13 vuoden ajan päivittäin”, Katri Helena kertoo.

”Aika ei käynyt pitkäksi, sillä asun vanhassa, pienessä maalaistalossa, ja siellä on aina tehtävää.”

Houkutteleva työtarjous

Jo pari vuotta ennen koronaa Katri Helena oli joutunut pysähtymään väsymyksen ja kilpirauhasvaivojen vuoksi ja peruuttamaan kaikki sovitut työt.

”Sen jälkeen olen tehnyt vain neljä joulukonserttia ja telkkariin joitakin pieniä juttuja. Mihinkään isoon rumbaan en enää lähde.”

Yhdelle työtarjoukselle Katri Helena sanoi heti kyllä. Se oli Hoosianna-virren laulaminen Jouluradiolle. Yleensä hänen joulunsa on alkanut syyskuussa joulukonserttien suunnittelulla. Nyt se alkoi jo heinäkuun helteissä espoolaisella studiolla.

”Jos tämä on minun viimeinen levytykseni, niin Luojalle kiitos siitä. Jos niin käy, se on hyvä lopetus.”

Jouluradio on teettänyt vuodesta 2012 alkaen joka vuosi tilaustyönä Hoosiannasta uuden sovituksen, joka on soitettu ensimmäisenä adventtina puoliltaöin. Oma tulkintaansa miettiessään Katri Helena avasi YouTube:n ja etsi sieltä kaikki edellisten vuosien versiot.

”Tajusin, että minun täytyy tehdä Hoosiannasta niin herkkä ja hellä kuin kykenen. Sehän on riipaiseva tarina: Jeesus ratsastaa aasilla Jerusalemiin, ihmiset hurraavat ja iloitsevat, mutta kohta häntä ollaan jo tappamassa.”

Joulun ääni

Monien joulunodotukseen Katri Helenan ääni on kuulunut jo ennen Hoosiannaakin. Hänen vuonna 1978 levyttämänsä *Joulumaa* on ollut radiokanavien kesto-suosikki. Jouluihmiseksi tunnustautuva laulaja kertoo nauttivansa joululaulujen esittämisestä.

”Joulukonserteissa herkistyy niin esiintyjä kuin yleisökin. Nautin nähdessäni, kuinka ihmiset, jotka menevät oravanpyörässä ja joilla on aina kiire, istuvat kirkonpenkissä silmät kiinni kuuntele-
massa.”

Joululaulut ovat Katri Helenan mielestä erityisiä siksi, että niihin liittyy niin paljon muistoja, usein jo lapsuudesta asti.

”Kaikilla ne muistot eivät välttämättä ole hyviä. Voi olla kipeitäkin asioita, mutta joululauluilla on ihmeellinen kyky purkaa mielen solmuja.”

Viime jouluku oli Katri Helenalle ensimmäinen, jonka hän vietti ilman perhet-

tä. Hän päätti tyttäriensä kanssa, että he minimoisivat riskit ja pitäisivät etäjoulun.

Lapsenlapset ovat jo ilmoittaneet, että tänä jouluna palataan normaaliin ja kokoonnutaan mummin luokse. Kuunnellaan joulurauhan julistus ja syödään riisipuuroa. Lapset saavat lahjat ennen ruokailua, ja joulupöydässä istutaan kauan.

Korpikuusen kätköistä laulamaan

Katri Helenan ensimmäinen levytys, *Poikien kuvat*, julkaistiin vuonna 1963. Puolentoista vuoden kuluttua hän voisi siis viettää 60-vuotistaiteilijajuhlaansa. Uralle on mahtunut lähes kaksi miljoonaa myytyä äänitettä ja sellaisia klassikkoja kasvaneita hittejä kuin *Anna mulle tähtitaivas*, *Vasten auringon siltaa*, *Mun sydämeni tänne jää* ja *Puhelinlangat laulaa*.

”Sain aloittaa vaiheessa, jossa sodan jälkeen syntynyt sukupolvi rupesi rakentamaan Suomea. Kaikki, mitä vain halusi tehdä, oli mahdollista – oli opiskelupaikkoja ja työpaikkoja. Minä löydyin sieltä korpikuusen kätköistä laulamaan.”

Jos Katri Helenalle ei olisi ollut jo lapsesta asti selvää, että hänestä tulee laulaja, hän olisi kauppakoulun jälkeen saattanut päätyä töihin vaikka kauppaan tai somistamoon.

”Mutta lapsuuteni toive vei minua. Nyt on helppo ajatella, että tämä on ollut minun tehtäväni elämässä – ja on ihan vähän vieläkin. Se päivä, jolloin tehtä-

vä on suoritettu, tulee olemaan täynnä kiitollisuutta. Voin olla kiitollinen myös itselleni, sillä en ole koskaan tehnyt tätä välinpitämättömästi. Me olemme kuulijoiden kanssa kulkeneet tätä polkua aika yksimielisesti.”

Näkymätön suojavartio

Sana kiitollinen toistuu Katri Helenan puheessa usein. Uralla menestys on seurannut toistaan, mutta yksityiselämään mahtuu kipeitä menetyksiä. Hänen puolisonsa **Timo Kalaoja** kuoli vuonna 1988 vain 42-vuotiaana. Vuonna 2009 Katri Helenan poika **Juha Kalaoja** menehtyi 33-vuotiaana.

”Jokaisella on oma kohtalonsa. Täytyy vain olla kiitollinen niistä vuosista, jotka on eletty yhdessä. Totta kai ikävä läheisten lähtiessä on voimakas, mutta ajatellen, että heillä on hyvä olla siellä, minne henki menee”, Katri Helena sanoo.

Yhteys mieheen ja poikaan ei ole katkennut heidän kuolemaansa, vaan Katri Helena kertoo heidän olevan hänen näkymätön suojavartiinsa, jolta hän saa opastusta ja lohdutusta.

”Nyt kun on etätöitä ja etäopetusta voin sanoa, että minä olen ollut jo 33 vuotta etäopetuksessa. Ymmärrän kyllä ihmisten ennakkoluulot ja epäuskon. Tämä on minulle totta, eikä muiden tarvitsekaan siihen uskoa. Mutta tiedän, että monilla on tällaisia kokemuksia.”

Tärkein opetus, jonka Katri Helena on suojavartioltaan saanut, on se, että me ihmiset emme ole toisistamme erillisiä

vaan pohjimmiltamme hyvin samanlaisia. Samaa ainetta, samaa energiaa – miten sen kukakin haluaa sanoa. Sen, minkä teemme toisillemme, teemme myös itsellemme.

Raskaissa elämänvaiheissa Katri Helena on turvautunut Isä meidän -rukoukseen. Hän sanoo rukoilleensa sen riekaleiksi.

”Kun oli oikein vaikea olla, tein sellaista koetta, että pystynkö lausumaan Isä meidän -rukouksen harhautumatta ajattelemaan mitään muuta. Aluksi en onnistunut ollenkaan. Sitten, kun siihen pystyin, huomasin olevani paremmalla tolalla.”

Erityisesti häntä vaivasi pyyntö ”tapahtukoon sinun tahtosi”.

”Siihen aina pysähdyin. Ja päätin, että tapahtukoon sinun tahtosi.”

KAISA HALONEN

KATRI HELENA tunnustautuu jouluihmiseksi.

Katri Helenan tulkinta Hoosiannasta julkaistaan Jouluradiossa ensimmäisenä adventtina 28.11. klo 24. Jouluradio kuuntavissa verkossa jouluradio.fi

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Onni Pekka Tapani Mutanen, Lilia Aada Olivia Rannankari, Jan Johannes Kalevi Hakkarainen, Nooa Nestori Lammi, Atte Antero Heiskanen, Aapo Veikko Olavi Pulliainen

Kuolleet

Martti Johannes Rantasalo 78, Seppo Pekka Lappalainen 74, Paaavo Taneli Konttinen 86, Raakel Järveläinen 82, Martti Veli Nuutinen 84, Kaija Sanni Orvokki Erola 95, Alviina Siiri Keränen 16, Tuula Anneli Baljaskin 59, Eila Helena Mattila 97, Helena Mirjami Määttälä 67, Kaija Anneli Hakala 77, Ilkka Seppo Ilmari Miettinen 67, Raimo Juhani Kröger 68

ALAVA

Kastetut

Eetu Armas Sankari Kolehmainen, Verna Sofia Walle, Aava Aurora Anneli Lehtimäki, Neo Adam Christian Nurmi, Helmi Linnea Herranen, Amalia Sofia Tuhkanen, Kerttu Loviisa Pylkkänen, Naytha Andreas Kalevi Savolainen, Elmo Sulo Antero Knaapi, Eemil Oiva Alvar Suomalainen

Avioliittoon kuulutetut

Matias Santeri Kauppinen ja Maarit Annika Dahl

Kuolleet

Elsa Helvi Turunen 96, Leo Niilo Holopainen 85, Eeva Liisa Toivanen 81, Liisa Annikki Lyytikäinen 87, Olavi Immonen 93, Saija Annika Komulainen 34, Maire Helena Hakkarainen 89, Juha Olavi Pylkkönen 50, Anna Matilda Juvonen 91, Irma Hannele Hassinen 61

JÄRVI-KUPIO

Kastetut

Neela Ellen Johanna Kokkarinen, Muuruvesi; Leo Samuel Lyyra, Nilsä; Lenni Eemeli Mustonen, Säyneinen; Bruno Wiljam Rissanen, Kaavi; Eeli Antero Puustinen, Muuruvesi; Pinja Emilia Mönkkönen, Vehmersalmi; Kasper Eemeli Mielonen, Riistavesi; Daniel Pekka Airaksinen, Nilsä; Jimi Oskar Antikainen, Kaavi; Emilia

Maija Elina Ruuskanen, Nilsä; Eemil Juhani Mustonen, Kaavi; Oliver Oiva Kristian Tanskanen, Juankoski; Elias Joose Julius Vehviläinen, Juankoski; Elona Aada Fiona Lappalainen, Nilsä; Eve Aava Alina Tukiainen, Tuusniemi

Avioliittoon kuulutetut

Keijo Tapani Räsänen ja Sari Anneli Juntunen, Tuusniemi

Kuolleet

Martta Helena Savolainen 90, Vehmersalmi; Elvi Mirjami Räsänen 79, Kaavi; Elma Aliina Lukkarinen 94, Juankoski; Anja Katri Ruotsalainen 91, Nilsä; Reijo Tapani Heikkinen 61, Nilsä; Hilka Katri Julkunen 91, Kaavi; Pirkko Marjatta Laaksonen 80, Juankoski; Irja Elina Pitkänen 96, Nilsä; Veikko Olavi Pelkonen 82, Nilsä; Eine Sylvia Jousilahti 82, Nilsä; Elma Marjatta Airaksinen 81, Nilsä; Seppo Viljo Miettinen 84, Tuusniemi; Kaija Anneli Puustinen 87, Juankoski

KALLAVESI

Kastetut

Amalia Leena Aleksandra Rönkä, Voitto Johannes Teräntö, Elias Karl August Mastosalo, Topias Oskari Koistinen, Edith Ilona Riihimäki, Tauno Akusti Tuhkanen, Seela Heta Katariina Myllykoski, Onni Olavi Tapio Hallikainen, Peetu Eemil Väänänen, Alexandra Jonna Amelie Kemppi, Mintta Amanda Seppänen, Eevi Alina Melanen, Emil Niilo Ilmari Kapanen, Tuomas Aarne Jauhiainen, Eemeli Oku Matias Salia, Milja Hanna Regina Walta, Pietu Konsta Kalevi Rissanen, Aurora Erin Alissa Lehtomäki

Kuolleet

Raija Marjatta Komulainen 72, Risto Pekka Taavetti Airaksinen 80, Sylvi Maria Miettinen 99, Krista Maria Kilpeläinen 40, Maija Liisa Korhonen 86, Sanna Marjut Ihalainen 51, Matti Juhani Pietarinen 73, Aino Anelma Miettinen 82, Seppo Henrik Hartikainen 61, Irja Anneli Multasuo 90, Eila Mariitta Tolonen 79, Matti Kalevi Väisänen 82

MÄNNISTÖ

Kastetut

Venni Sulo Elmeri Niemeläinen, Hannes Taneli Sakari Tiihonen,

Mila Alexandra Koistinen, Simeoni Aleksi Vepsäläinen, Alex Romeo Johannes Räisänen

Kuolleet

Kauko Ilmari Miettinen 83, Juhani Antero Myllymäki 74, Toini Tellervo Saikkonen 92, Lea Tellervo Räisänen 76, Veijo Sulo Kaukiainen 86, Kerttu Heiskanen 91, Lea Marjatta Tirkkonen 88, Tyyne Maria Rissanen 96, Vilho Juhani Sormunen 93, Reino Aarre Juutinen 84, Pirjo Anneli Holopainen 69, Toivo Johannes Vainikainen 95

PUIJO

Kastetut

Aurora Liisa Paukkonen, Torsti Vilho Juhani Rissanen, Alva Matilda Hernelahti, Risto Atte Oskari Korhonen, Minja Amoninda Lappalainen, Lotta Unna Sofia Saarikko, Odessa Elsa Hellevi Parkkonen, Thomas Noa Juhani Turunen, Sampo Ilmari Kiiskinen

Avioliittoon kuulutetut

Arttu Joonas Juhani Ojantie ja Noora Mirka Elina Nyssönen

Kuolleet

Sirkka Hillevi Lahti 90, Kalevi Juhani Kataja 87, Kalevi Robert Henrik Tikkanen 74, Timo Tapani Karjalainen 85, Saara Margareta Turunen 90, Ritva Orvokki Eskelinen 73, Mirja Maija Asikainen 90, Ritva Marjatta Karhunen 85, Heimo Johannes Janhonen 97

SIILINJÄRVI

Kastetut

Selina Frida Ariela Tervo, Nuutti Toivo Petteri Jääskeläinen, Eetu Emil Albert Kajan, Emma Eetla Sofia Kajan, Taavi Iivari Häkkinen, Joel Kristian Sirviö, Lotta Lilli Eveliina Hartikainen, Peetu Pekka Ilmari Kauhanen, Eeka Aimo Elmeri Halonen, Sini Mirjam Helena Julkunen, Rosa Salli Amalia Kananen, Pinja Nea Sofia Tikkanen

Kuolleet

Seija Anneli Antikainen 64, Maire Helmi Annikki Malinen 79, Leila Raakel Hakkarainen 85, Elsa Maria Räisä 82, Väinö Johannes Turunen 94, Airi Hinni Mirjami Pääkkönen 65, Eemil Tengvall 92, Lauri Heikki Juhani Roivainen 56

VIRRESTÄ VOIMAA

Hoosianna!

huudetaan, kuningas nyt saapuu tänne.

Virsi 3:1

SANALLISTA

1. adventtisunnuntai

Opetuslapset lähtivät ja tekivät niin kuin Jeesus oli käskenyt. He toivat aasin ja varsan ja panivat niiden selkään vaatteitaan, ja Jeesus istuutui aasin selkään. Ihmisiä oli hyvin paljon, ja he levittivät vaatteitaan tielle, toiset katkoivat puista oksia ja levittivät tielle niitä. Ja ihmisjoukko, joka kulki hänen edellään ja perässään, huusi: Hoosianna, Daavidin Poika! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä! Hoosianna korkeuksissa!

Matt. 21:1–9

Kuningas saapuu nöyränä

Mitähän mahtoivat miettiä nuo kaksi opetuslasta, kun saivat tehtäväkseen hakea aasintamman ja varsan? Vai oliko se heille vain tavallinen päivä Jeesuksen matkassa? Olihan Hän ennenkin puhunut ja opettanut opetuslapsilleen asioita, joita nämä eivät täysin ymmärtäneet. Suoranaisia ihmeitäkin Jeesus oli tehnyt monia. Odottivatko tai jopa pelkäsivätkö he, että asian hoidossa olisi ongelmia? Entä jos aaseja ei löytyisikään? Tai niitä ei millään saataisi lainata? Kuitenkin, jälleen kerran Jeesuksen ohjeilla tehtävä onnistui.

Entä mitä opetuslapset miettivät, kun kuljettiin keskellä suurta ihmisjoukkoa pitkin oksien ja vaatteiden koristamaa tietä? Tarttuiko väkijoukon hurmos heihin? Vai pelottiko heitä kenties se, mitä oli tapahtumassa? Jeesus oli puhunut heille jo kärsimyksensä, kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan. Mutta olivatko he sitä täysin ymmärtäneet? Huusivatko opetuslapset väkijoukon mukana hoosianna, eli ”oi auta”, ”pelasta”? Mitä he tuossa hetkessä odottivat Jeesukselta?

Ensimmäisenä adventtisunnuntaina, joulun odotuksen aikaan, joulun ja pääsiäisen sidotaan vahvasti yhteen. Seimeen syntyy, aikanaan aasilla ratsastava Kuningas, Vapahtaja, saapuu nöyränä. Jeesuksen syntymäjuhlaa odotetaan ja siihen valmistaudutaan, lauletaan hoosianna. Mitä me tänään odotamme Jeesukselta? Mitä me tarkoitamme, kun laulamme hoosianna, ”oi auta”, ”pelasta”?

ATTE KÄÄRIÄINEN
Nuorisotyönohjaaja
Järvi-Kuopion seurakunta

Joulukirkko kotonasi

Sunnuntain klo 10 jumalanpalvelusten lisäksi voit osallistua myös joulukirkkoon kotisohvaltasi! Jouluaaton hartaus klo 17, jouluyön messu aattona klo 23 ja jouluaamun sanajumalanpalvelus joulupäivänä klo 7 myös virtuaalikirkossa.

www.virtuaalikirkko.fi

Linjurin Kukka
Kuopion Portti, Puutarhakatu 9,
p. 046 921 4720,
JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7
linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

• Matot
• Vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA
Pesula
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi

Tietokoneapu
puhelimet & tabletit
Kotitalous-
vähennys
www.orden.fi
040 5844 045

**APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN**
Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!
Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimien kaiverukset
ja kivien enstisöinnit

**HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori**
*Perinteikäs,
täyden palvelun
hautaus toimisto.*
Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

LAILLISTETTU ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
HAMMASPROTEESIN ASIAANTUNTIJA
Vuorikatu 14 LT1, 70100 KUOPIO

Filament Oy
Hammaslaboratorio

VEIJO FILANDER
Meillä voit maksaa myös erissä.
AJANVARAUS: 041 318 6600
www.filament.fi

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa**
050 315 5849
eine.kotamaa@slpmedia.fi
Seuraava julkaisupäivä 29.12.,
varaukset 13.12. mennessä.

KUSTANNUS

Tervetuloa laulamaan

TUOMIOKIRKKO

su 12.12. klo 12, 13, 14 ja 15
ma 13.12. klo 18
su 26.12. klo 10 *

KESKUSSEURAKUNTATALO

pe 10.12. klo 18 (bändin säestyksellä)

ALAVAN KIRKKO

su 12.12. klo 18
su 19.12. klo 11 * ja klo 16 (lapsille)

NEULAMÄEN KIRKKO

su 12.12. klo 16 (lapsille)
su 19.12. klo 18

SÄRKINIEMEN KOULU

ke 15.12. klo 18

KALLAVEDEN KIRKKO

su 12.12. klo 16 (perheille) ja klo 19
su 26.12. klo 10 *

PETOSIN SEURAKUNTATALO

su 12.12. klo 18

KELOKYLÄ

pe 10.12. klo 18, Putkinotkontie 66,
säävaraus

KAUPPAKESKUS MATKUS

su 12.12. klo 14

PITKÄLAHDEN ABC

to 16.12. klo 18

RAVINTOLA KÄSKYKKÄ

to 16.12. klo 18, Soikkokuja 12

KUOPION ELÄINPUISTO

pe 17.12. klo 18, Rantasuoentie 39

HIRVILAHDEN KAPPELI

ke 15.12. klo 18

VEHMASMÄEN KAPPELI

ke 8.12. klo 18

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI

to 9.12. klo 18 (perheille)

SYVÄNNIEMEN KIRKKO

su 12.12. klo 19

AUTUAANLAMMEN KOTA

su 5.12. klo 13, Autuaanlammentie 40

MAANINGAN KIRKKO

su 12.12. klo 16 (perheille)
su 19.12. klo 19

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

su 12.12. klo 16 ja 18
su 19.12. klo 16 ja 18

MÄNNISTÖN TEBOIL

ti 14.12. klo 6.30

RAVINTOLA AMPIAINEN

ke 15.12. klo 18

MÄNTYLÄN PALVELUTALO

to 23.12. klo 14

PUIJON KIRKKO

la 11.12. klo 17 (ruotsiksi)
su 12.12. klo 14 (perheille) ja klo 18
ma 13.12. klo 18 (radiointi Yle 1, lähetys
25.12. klo 18)
to 16.12. klo 13
su 26.12. klo 18 (jumalanpalvelus)

PUIJON MAJA

to 2.12. klo 17

SORSASALON NESTE

la 11.12. klo 12, Virranniementie 9

POUKAMAN LEIRIKESKUS

su 12.12. klo 16, Poukamantie 105

ULLAN GROOVY

ti 14.12. klo 18, Puijonsarventie 27

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO

su 5.12. klo 18

HALINEN, JUANKOSKI

su 12.12. klo 15, Heikinlammentie 91

KAAVIN KIRKKO

su 19.12. klo 18

MUURUVEDEN KIRKKO

su 19.12. klo 19

NILSIÄN KIRKKO

su 12.12. klo 18
su 28.11. klo 18 (lapsille)

HALUNAN KYLÄTUPA

to 9.12. klo 18, Pieksänkoskentie 31

VUOTJÄRVEN KYLÄTALO

to 9.12. klo 18, Hipantie 668

KINAHMI-KONTTIMÄEN NUORISOSEURAN TALO

to 9.12. klo 19, Sänkimäentie 252

LAPPALA

ke 15.12. klo 18, Lappalantie 55

POUKAMA

to 16.12. klo 18, Palonurmentie 646

RIISTAVEDEN KIRKKO

su 12.12. klo 16 (perheille)

VILLA RYSELI

su 5.12. klo 14, Kojanlahdentie 847

TUUSNIEMEN KIRKKO

su 19.12. klo 15

VIA DIA TUUSNIEMI

ti 14.12. klo 12, Urheilutie 3

TEBOIL TUUSNIEMI

to 16.12. klo 17.30

VEHMERSALMEN KIRKKO

su 19.12. klo 16 (perheille) ja klo 18

HILTUNEN PUUTOSMÄKI

ke 8.12. klo 18, Puutossaarentie 35

MUSTINLAHDEN KYLÄTALO

pe 10.12. klo 18, Mustinlahden-
ranta 10

SIILINJÄRVEN KIRKKO

to 9.12. klo 18 (lapsiperheille,
myös nettiradiossa)
su 12.12. klo 16 ja klo 18
(myös nettiradiossa)
su 19.12. klo 16 ja 18
(myös nettiradiossa)

VUORELAN KIRKKO

su 12.12. klo 16 ja 18
to 16.12. (lapsiperheille) klo 18
su 19.12. klo 16 ja 18

SIMPAN BAARI

to 9.12. klo 19

RUOKONIEMEN LEIRIKESKUS

ke 15.12. klo 18

KUNNONPAIKKA

ke 15.12. klo 19

SIILINJÄRVEN ABC

to 16.12. klo 18

* Kauneimmat Joululaulut -messussa
pääosa musiikista on tuttuja joululauluja.

SUOMEN LÄHETYSSEURA

KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

KIRJALLISTA

Annu Haho: Mitä kärsimys opettaa elämästä? Tuuma. 2020. 195 s.

Ei siinä auta vötkyillä!

TERVEYSTIETEIDEN tohtori **Annu Haho** haastatteli kahdeksaa pohjoissuomalaista syöpäpotilasta, joiden sairaus on todettu palliatiiviseksi eli kuolemaan johtavassa vaiheessa olevaksi, jolloin vain oireita enää hoidetaan. Miltä heistä silloin tuntui? Yksi lasi kuoleman odotuksen synniksi elämän vääristä valinnoista, toinen haki lohtua taivasikävästä, kolmas teki testamentin, neljäs tilasi jopa pitopalvelun muistotilaisuutta varten.

Suhtautuminen omaan kuolemaan riippui myös ihmisen elämänkaaren kohdasta: monenlaista nähneen, kokeneen ja kohdanneen, ehkä kylliksi elämästä jo saaneenkin,

on helpompi luopua tästä kaikesta kuin hänen, joka on vielä vuosi sitten ollut aktiivisesti työelämässä ja kuolee niin kutsutusti kesken ikäänsä.

Mutta enemmän kuin kuolemasta, kirja kertoo elämästä: sen kärsimykset näyttäytyvät tärkeänä osana elämää, kenellekään ei ole luvattu elämää ilman murhetta. Parhaimmassa tapauksessa kärsimyksen kautta kirkastuvat elon, ilon ja merkityksen päivät ennen sitä viimeistä.

TERHI JÄLÄNNE-KUPIAS

ARKIKUVA

SINI-MARJA KUUSIPALLO

LYHYESTI

Mistä tietää, että Jumala on olemassa?

Moderni aika haastaa kristityt vastaamaan peruskysymyksiin.

KIRKONKELLOJEN ääni nostaa ohikulkijan mieleen kaksi kysymystä. Mistä tietää, että Jumala on oikeasti olemassa? Ja minkä uskonnon Jumala se mahtaisi olla?

Vielä valistuksen aikana liikkeelle lähdettiin uskosta kristinuskon kiistattomaan totuuteen. Neuvotella voitiin vain yksityiskohdista, mutta jumaluskon suurta ideaa ei tarvinnut perustella.

Nykyajan keskustelutilanne on toinen. Vaikka globaalilla tasolla uskontojen merkitys pikemminkin kasvaa kuin vähenee, eurooppalaisella maaperällä itse peruskysymys nousee esiin. Jumalastahan ei ole kiistatonta näyttöä. Samalla kysytään, miksi uskontojen joukosta juuri kristinuskoa voisi suositella omaksi valinnaksi. Muita uskontoja kun ei voi pitää barbaarisina taikauskoina, vaan niissä on oma järkensä ja kauneutensa. Niinpä kris-

tinusko, samoin kuin jokainen muukin vakaumus, joutuu määrittelemään suhteensa kilpaileviin katsomuksiin.

Pappia saa haastaa

Moderni kristillinen teologia on tarttunut haasteisiin. Jumalatoisteiden sijaan tosin puhutaan perusteluista. Kristitty voi perustella vakaumustaan: nämä näkökohdat tukevat uskoani Jumalaan. Hän ei vakuuta niillä ulkopuolista, mutta hänen oman päänsä sisällä palikat menevät järjestykseen. Usko ei hyppää sokeasti järjenvastaisuuksiin, vaan se tietää, mitä se tekee.

Tämä asenne tulee hitaasti myös luterilaisen kirkon agendalle. Enää ei pyöritä vain Lutherin peruskysymyksessä ”miten löytäisin armollisen Jumalan”. Muutos näkyy teologisessa tutkimuksessa ja suomenkielisen kirjallisuuden tuottamisessa. Kuopiossakin voi kuulla saarnan tai luennon aiheesta ”mistä tietää, että Jumala on olemassa?”.

Ja jos sellaista ei kuule, omaa pappia saa haastaa rohkeasti. Mikä pitää sinut uskomassa Jumalaan? Vilpittömästä kysymyksestä voi virittää sivistävä keskustelu.

Väärin kysytty

Oletetaan, että Jumalasta saadaan alustava aavistus. Miten sitten valitaan se oikea Jumala niiden väerien seasta?

Hetkinen. Pieleen aseteltu kysymys. Kristinusko ei leimaa joitakin uskontoja vääririk-

si ja toisia oikeiksi. Jokaisesta uskosta löytyy viisauden siemeniä ja totuuden valonsäteitä. Koska on vain yksi Jumala, uskontojen jumalatajun täytyy heijastella häntä tavalla tai toisella.

Tämä ei silti tarkoita, että kaikki uskonnot puhuisivat samasta asiasta. Ne kun ovat niin erilaisia. Siksi jokainen usko suosittelee juuri itseään uskojen markkinoilla. Niin myös kristinusko.

Mitä hyvää kristinuskossa sitten on? Standardilistalla mainitaan seuraavia pointteja: suopea suhtautuminen muihin uskoihin, Jumalan myötätunto ja ihmisrakkaus, armo ja realistispositiivinen ihmiskuva sekä kristinuskon kyky korjata itseään ja mukautua nykyajan tietämykseen historiasta, luonnosta ja ihmisestä.

Nämä plussat toimivat samalla tavalla kuin jumalaperustelut. Niillä ei vakuuteta ulkopuolista, mutta ne vahvistavat kristinuskonsa löytänyt omasta ratkaisustaan. Hän ei väitä uskoaan parhaimmaksi kaikista. Riittää, kun se toimii itsellä.

KARI KUULA

Kari Kuula luennoi 28.11. Puijon kirkossa ja Alavan seurakuntakeskuksessa. Lue lisää tapahtumaliitteestä.

Kuulalta on juuri ilmestynyt kirja: Uskon iloon. Kristinusko alusta loppuun.

LUOTTAMUSHENKILÖ

Miksi kirkot tyhjenevät?

Pohdin tätä kysymystä erityisesti luottamushenkilön näkökulmasta. Väen väheneminen on tietenkin ikärakenteessa, mutta löydän mielestäni myös muita syitä.

Olen tuhansia opetuspuheita kuunneltuani miettinyt, onko opetus ahdistavaa eikä Kristuksen vapauttamaa iloa ja rauhaa. Jääkö opetus kesken?

Evangeliumi on Jumalan voima, kyllä siitä rakkaus kasvaa ilman jatkuvaa lainomaista pakottamista. Ikään kuin olisi kova hätä siitä, että uskova ei rakastaisi lähimmäisiään. Poimitaan hedelmää, ennen kuin uskon juuri kasvattaa kasvin ja sitten hedelmän.

Kristus itse neuvoo meitä kilvoittelemaan pääsystä ahtaasta ovesta, jossa kaikki omamme riisutaan. Mitä rakkauteen tulee, voiko lähimmäistään rakastaa enemmän kuin ohjata hänet ahtaalle ovelle.

Nykyään on jatkuva tarve uudistaa kirkkoa, virsikirjaa, raamatunkäännöstä ja jumalanpalveluselämää. Tuntuu, että olisimme kuin linnunpojat suu auki, kuorossa huutamassa uudistusta yhteen ääneen.

Ajattelen, että näissä kuorojen veisuissa perimmäinen tarkoituksemme on saada opetus mielihalujemme mukaiseksi ja saada korvasyyhyn mukaisia opettajia ja opetusta. Mieluummin kuin kuulisimme totuuden mukaista puhetta.

Järvi-Kuopion seurakunnassa pohditaan seurakunnan toiminnan uudistamista. Keskustelua käydään muun muassa siitä, onko niukkenevilla resursseilla mahdollista pitää jumalanpalvelus joka viikko kaikissa Järvi-Kuopion alueseurakunnissa. On mahdollista, että jumalanpalveluksia vähennetään Järvi-Kuopion alueella niin, että sunnuntaisin nykyisen kahdeksan jumalanpalveluksen sijaan jumalanpalveluksia olisi viisi tai kuusi.

Seurakuntalaisia kohdataan erityisesti toimitusten, kuten hautausten yhteydessä. Se on hieno kosketuspinta seurakuntalaisiin, koska tällöin ollaan perimmäisten kysymysten äärellä. Mielestäni on silti tärkeää säilyttää myös viikoittaiset messut kaikissa alueseurakunnissa.

Rukouksen kirkolle armoa, elämää, terveyttä, rauhaa, iloa, syntien sovitusta ja anteeksi-antamista.

MARTTI RANTAKYLÄ
Järvi-Kuopion seurakunnan luottamushenkilö

TEOLOGIAN tohtori
Kari Kuula.

VÄINÖ RISSANEN osallistui kesällä virsivideon kuvauksiin Sankarihautausmaalla.

MIKA TAMMEKÄNNÄ

HEILLE kallis on maa

Kuopiolainen sotaveteraani Väinö Rissanen on kulkenut elämänpolkuaan sisun, musiikin ja urheilun voimalla.

Rissanen kävelee Sankarihautausmaalla kohti sankarivainajien muistomerkkiä. Ympäriällä hehkuvat loppukesän kauniit värit. Tumma puku ja kunniamerkit rintaan on puettu erityisestä syystä: käynnissä on *Siunaa ja varjele meitä* -virsivideon kuvaus. Virsi ja siitä tekeillä oleva video kunnioittavat sankarivainajien muistoa, sotaveteraaneja ja kotirintamalla Suomen eteen työskennelleitä. Väinö on virren ensimmäinen säkeistön solisti ja sotaveteraanina vahvasti mukana virren kuvituksessa.

Millainen kokemus virsiprojekti on ollut?

”Ilo on ollut minun puolellani! Jos jollakin tavalla voin tuoda Jumalan sanaa esiin, olen iloinen”, Väinö kertoo tyytyväisenä.

”Olen myös ihmetellyt, miten niin lyhyistä kuvauspätkistä saa aikaan hyvän lopputuloksen.”

Turvallinen lapsuus

Väinö syntyi Kuopiossa kesäkuussa 1925. Lapsuutensa hän kertoo olleen turvallis- ta ja opettavaista aikaa. Kuusiheikisessä perheessä ellettiin säästeliäästi isän tulo- jen varassa.

”Vuokrapelloilla kasvatimme vuodesta toiseen tarvittavat kasvit ja luonnon tuot- teilla tultiin toimeen.”

Koulunkäynnin Väinö aloitti vanhal- la Asemakoululla ja sittemmin Niiralas- sa, kunnes siirtyi 1939 poikien ammatti- kouluun Konttisen liiketalo. Talvisota keskeytti koulunkäynnin hetkellisesti, mutta muutoin sota pysytteli vielä etäi- syyden päässä Väinön arjesta. Sen sijaan eteen tuli töiden aloittaminen.

”Vanhimman siskoni mies oli tois- sä levyseppänä Tampereella lentoko- netehtaalla ja sanoi, että sinne otetaan levyseppä oppilaaksi oppisopimussuh- teella. Isäni, joka oli kirvesmies amma- tiltaan ja tehnyt elämänsä ulkotöitä, kehotti hakemaan sisätöihin. Valtion leipä kun kuulemma on kapea, mutta pitkä. Lähetin hakemukset ja minut kutsuttiin 1941 elokuussa aloittamaan opiskelua.”

Ase toisin päin

Asemasodan edetessä Suomen tilan- ne Neuvostoliittoa vastaan alkoi heiken- tyä. Palvelukseen kutsuttiin yhä nuorempia ikäluokkia. 17-vuotias Väinö kutsut- tiin alokkaaksi Forssan jalkaväen koulu- tukseen vuonna 1943. Vuoden kestäneen koulutuksen aikana Väinö komennettiin Viipuriin ja sen jälkeen linnoitustöihin Kuuterselälle kannaksella. Huhtikuus- sa 1944 edessä oli sota rintamalla, jalka- väkirykmentti 57:ssä Lempaalassa.

”Pääsimme vappuyönä lepovuoroon venäläisten suurhyökkäyksen alkaes- sa. Sitten 9.6.1944 miehitimme tukilin- jan. Tappioita tuli ja ryhmämme pika- kivääriampuja joutui toiseen joukkue- seen ryhmänjohtajaksi. Koska Forssassa olin saanut pikakivääriampujan koulu- tuksen, hän antoi aseeni minulle. Vannot- ti vielä, että pitäisin sen kunnossa, koska se on hyvä pyssy. Pidin.”

”Viivytystaisteluissa ja Vuosalmen jälkeen olin kuulemma kunnostautunut niin, että sain korpin natsat.”

Jatkosota päättyi syyskuussa 1944. Raskaitten rauhanehtojen sanelemi- na suomalaiset komennettiin karkotta- maan saksalaiset pois maasta. Suomes-

ta oli tullut sodan hävinnyt maa ja enti- sestä aseveljestä vihollinen.

”Sodan jälkeen ase käännettiin toisin päin”, Väinö ilmaisee asian.

Sisulla selvitettiin

Lapin sodan Väinö palveli ryhmänjoh- tajana, vaikka ikää oli tuolloinkin vasta 19 vuotta. Lapin sotaa onkin kutsuttu ”lasten ristiretkeksi” tai ”nuorukaisten sodaksi”, sillä palveluksessa olivat enää vain nuorimmat ikäluokat. Muut kotiutet- tiin, sillä rauhanehtojen mukaan Suomen armeija oli palautettava rauhanaikaisel- le kannalle.

Huhtikuun 27. päivä 1945 vetäytyi- vät viimeisetkin saksalaiset Kilpisjärvel- lä Norjan puolelle. ”Viimeisen iltahar- tauden vietimme Kangosjärven koulul- la. Lauloimme siellä sodan päättymisen kunniaksi *Sun kätes Herra voimakkaan* -virren kolme ensimmäistä säkeistöä.”

Sodan jälkeisen elämän Väinö kertoo olleen raskasta. Kaikesta paitsi työstä oli pulaa. Sotakorvaukset oli maksettava tavarassa ja siksi työpäivät venyivät jopa 12-tuntisiksi.

”Mutta sisulla siitäkin selvitettiin. Aloitin opiskelut teknisessä koulussa ja urheilu- harrastus tiivistyi.”

Väinö oli pikajuoksija. Hänen lempi- matkansa oli 400 metriä, jossa hänen ennätyksensä oli 51,2 sekuntia. Myös 100 metrin aika oli huikea, 11,1 sekuntia.

Urheilun ohella Väinön elämää on vahvasti sävyttänyt musiikki, erityises- ti laulaminen Kuopion sotaveteraanien mieskuorossa.

Tärkeäksi kuorolauluksi Väinölle on muodostunut **Kalervo Hämäläisen** Vete- raanin iltahuuto. Sen kertosäe kertoo

tärkeimmän. *”Hoivatkaa, kohta poissa on veljet. Muistakaa, heille kallis on maa. Kertokaa lastenlapsille lauluin, himmetä ei muistot koskaan saa.”*

Rukous elämän puolesta

Nykyään Väinölle kuuluu hyvää. Veteraa- neista huolehtiminen on Väinön mieles- tä parantunut vuosien myötä ja vanhus- huolto tuo apua arkeen. Iloa tuo jälkikas- vu ja heidän perheensä.

”On ilo silmille ja mielelle nähdä heidän varttuvan oman elämänsä alussa.”

Suomen tulevaisuuteen Väinö suhtau- tuu valoisasti ja uskoo, että korona- pandemian jälkeen Suomi voi kehittyä vieläkin paremmaksi maaksi. Itsenäi- syyspäivän alla Väinö ajattelee kotimaas- ta samoin kuin kenraali **Adolf Ehrnrooth**: ”Suomi on hyvä maa. Paras maa meille suomalaisille. Sitä kannattaa puolustaa.”

Elämän matkan varrella Väinöl- le ovat tulleet rakkaiksi monet virret. Tällä hetkellä virsi *Kiitos sulle Jumalani* kuvastaa parhaiten kiitollisuutta pitkä- tä ja vaiherikkaasta elämästä. Entä mitä Väinö haluaa sanoa *Siunaa ja varjele meitä* -virren kuulijoille?

”Virsi 584 on harras ja kaunis rukous elämämme puolesta. Kunpa jaksaisimme elää sen opetusten mukaan.”

ANU KIVIRANTA

Väinö Rissanen haastattelu ja Veteraa- nin iltahuuto -laulu julkaistaan Alavan seurakunnan Youtube-kanavalla 30.11. Siunaa ja varjele meitä -virsivideo jul- kaistaan samalla kanavalla 6.12.